

ԵՐԿՈՒԵԱՔԹԻ, 17 ՄԱՅԻՍ, 2021

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՐՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն վարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա վիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 141

ԻՐԻԿՆԱՅԻՆ ԱՂՕԹՔ

Տէր, օգնութեան կը կանչեմ քեզ, հասիր ինձի,
լսէ իմ աղաղակս, կ'աղաչեմ քեզի:
Իմ աղօթքս քեզի մաքուցուած խունկ թող ըլլայ,
վեր բարձրացած ձեռքերս՝ իրիկնային գոհ:
Տէր, բերանիս պահապան դիր,
պահակ կարգէ շրթունքներուս դուռին առջեւ:
Թոյլ մի փար որ սիրտս չարիքին հաւանի.
մի ձգեր որ գործակից դառնամ
անօրէն մարդոց ամբարիշտ արարքներուն,
կամ անոնց փարթամ կեանքին փափաքիմ:
Արդար մարդը երբ կը պարժէ՝
իր սերն է որ կ'արտայայտէ,
կամ երբ կը յանդիմանէ՝
կարծես գլխուդ անուշահոտ իւղ կը թափէ.
բայց ամբարիշտ մարդոց իւղը թող իմ գլուխս չօժէ,
անոնց բարեկամութիւնը թող աղօթքս չխանգարէ:
Բայց ես աչքերս քեզի յառած եմ, Տէր,
յոյսս քու վրադ դրած եմ, զիս անպաշտպան մի ձգեր:
Ձիս ազարէ ինձի դէմ լարուած թակարդներէն,
չարագործ մարդոց որոգայթներէն:
Անդադար պիտի օրինաբանեմ քու սուրբ անունդ, յաւիտեանս ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԱՐՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Ամենատարբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

*Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի Կուր եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի փան, ի գնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՈՒՄՆ ՆԻՒԹԸ

ԱՌԱԿԱՅ 9 ՔԼՈՒԽ

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԹԱՍՏՈՒԹԻՒՆ 9:10-18

Համեմատականը ընել է երբ, իմաստության եւ բթամտության, այսինքն արժեքը Իմաստության, եւ ի՞նչ է իմաստութիւնը, որքան կարելու է իմաստութիւնը, ի՞նչպէս կը գործէ իմաստութիւնը, ի՞նչ ըրաւ իմաստութիւնը, Իր փունը շինեց, այլ խօսքով ամէն ինչ անով եղաւ ինչ որ եղաւ, ինչպէս պիտի ըսէ Յովհաննէս Առաքեալ: Սեղան պարասարեց ու հրաւիրեց, որպէսզի մարդիկ գան ու մասնակից ըլլան, սեղանակից ըլլան Իրեն, այն ինչ կը յիշեցնէ դարձեալ Քրիստոսի պատմած առակը, մեծահարուստ մարդուն որ իր գաւկիսի համար հարսանիք պարասարեց: Կը հրաւիրէ պարզամիտները, խոնարհները, եւ ոչ ամբարփաւանները: Կը խրատէ ու կը թելադրէ ըսելով՝ «Յիմարութիւնը թողուցէք, որպէսզի ապրիք, խոհեմութեան ճամբէն քակեցէք, որպէսզի ապրիք», մէկ այլ ուրիշ արտայայտութիւն մը, որ նման է Աստուծոյ փրկած պատուէրին, որ փրկաւ Իր ժողովուրդին՝ «Ձեր առջեւ երկու ճամբայ կայ, բարի ու չար, դուք բարին ընտրեցէք, որպէսզի ապրիք»: Ահա երբ կը հարցնենք, ի՞նչ է կամ ո՞րն է այն ճամբան որ բարին է: Յիմարութենէն հեռու մնալը, ամբարիշտին հետ գործ չունենալը, ինքզինք խոնարհեցնելը, ահա այն արեւն, երբ խրատը լսէ, կնուրախանայ ու կը սիրէ, որովհետեւ գիտէ որ այդ խրատը իր բարիքին համար է: Անոր համար ալ երբ իմաստուն մարդուն խրատը կու տաս, կնուրախանայ եւ սիրով մտիկ կընէ ու կընդունի այդ խրատը:

Ահա այն արեւն է, որ իմաստունը, որ աստուածային իմաստութեամբ կը լեցուի, Տիրոջ երկիւղով կը լեցուի, ոչ որպէս ահ ու դողի, այլ ընդհակառակը հեռու մնալու չարէն, ու միայն մտածելու այն ինչ որ սրբութիւն է, որվիտեւ եր գործը Սուրբին հետ է, այնպէս ինչպէս պիտի ըսէ Պետրոս Առաքեալ. «Սուրբ եղէք, որվիտեւ ձեզ կանչողը՝ Աստուած, Ինք սուրբ է», սա կը նշանակէ, որ արդէն մեզմէ իրաքանջիւրին փրկած կոչում է, սրբութիւնը: Պօղոս Առաքեալ եւս իր նամակներուն մէջ կ'արտայայտուի ըսելով. «Չոզի կը գրեմ՝ սուրբերուդ»: Յաճախ այն փայտորթիւնը կամ փրամադրութիւնը կայ, որ սրբութիւնը յարուկ է յարուկ մարդոց, մոռնալով սակայն, որ Աստուծոյ ծրագիրն է, որ բոլոր անոնք որոնք Իր հետ կապի մէջ են, կամ կապ կունենան, այդպիսիները սրբութեան են կանչուածը: Այսինքն՝ մենք ալ երբ կանչուած ենք Աստուծոյ ժողովուրդը ըլլալու, ուրեմն կանչուած ենք սրբութեան կեանք ապրելու եւ նմանելու Իրեն՝ Աստուծոյ: Առիթով մը Քրիստոս պիտի ըսէր. «Եղէք կարարեալ, ինչպէս որ ձեր երկնաւոր Հայրը կարարեալ է »: Կնուրախեցէք կարարեալ ըլլալ: Բայց նախ հարցնենք, կնուրախեցէք Աստուծոյ նմանիլ: Տակաւին, նախ հարցնենք, Աստուծոյ որդիներ ենք: Ուրեմն կարարելութիւնը կենթադրէ նախ ընդունիլ իբրեւ Աստուծոյ զաւակ ըլլալու հանգամանքը: Որովհետեւ մկրտութեան պահուն, բան մը փեղի ունեցաւ, վերստին ծնունդ: Այնպէս ինչպէս երբ մօրս արգանդէն կը ծնիմ, անոր զաւակը կը դառնամ, նոյնպէս ալ երբ մկրտութեան աւագանէն կը ծնիմ, Աստուծոյ որդեգիր զաւակը կը դառնամ: Մկրտութեան պահուն այս են աղօթք մաղթանք բառերը որ կ'արտասանուին. «Մկրտուի Հօր, Որդիին, եւ Սուրբ Հոգիին անունով, Գնեալ արեամբն Քրիստոսի ի ծառայութենէ մեղաց, ընդունի գորդեգրութիւն Հօրն երկնաւորի, լինել ժառանգակից Քրիստոսի, եւ փաճար Հոգւոյն Սրբոյ»: Ահա այս պահէն սկսեալ արդէն կը սկսի սրբութեան ընթացքը: Այնպէս ինչպէս երեխայի պարագային գիտակից չէ, այլ ժամանակի ընթացքին կը գիտակցի ու կը սկսի ճանչնալ իր ծնողները, նոյնպէս ալ հոգեւոր ծնունդի պարագային անձը կը սկսի գիտակցիլ ու ճանչնալ իր երկնաւոր ծնողը: Հետեւաբար զգուժ պէտք է ըլլանք մկրտութեան խորհուրդին նկատմամբ, ու առաւել եւս զգուժ ըլլանք որ այդ խորհուրդը մէկ անգամ կարարուելիք խորհուրդ է, այնպէս ինչպէս ծնունդի պարագային մէկ անգամ փեղի կունենայ, նոյնպէս ալ մկրտութեան խորհուրդը: Պօղոս Առաքեալ յարակօրէն կը թելադրէ ըսելով. «Մէկ է Մարմինը եւ մէկ Սուրբ Հոգին, ինչպէս մէկ է յոյսը՝ որուն հրաւիրեց ձեզ Աստուած: Մէկ է Տէրը, մէկ՝ հաւաքը, եւ մէկ է մկրտութիւնը: Մէկ է Աստուած, Հայրն ամենուն, որ կը փրկէ բոլորին եւ կը գործէ բոլորին ընդմեջէն, եւ կը մնայ բոլորին մէջ» Եփես 4:4-6: Շարունակելով ցոյց կու տայ բարիքները Իմաստութեան, կամ Իմաստութեան հետ ըլլալու, «Որովհետեւ քու օրերդ ինձմով պիտի շարնան, եւ քու կեանքիդ փարիները պիտի աւելնան»: Անցեալէն սկսեալ մինչեւ այսօր մարդ արարածը ձգտումն ու փափաքը ունի երկար ապրելու: Ամէն ինչ կընենք, որպէսզի մեր կեանքին օրերն ու փարիները երկար ըլլան: Բժշկութեան ճամբով, սննդականոնի ճամբով, մարզանքի ճամբով, առողջ մնալու, եւ առողջ մնալով երկար ապրելու: Այս բոլորով հանդերձ, իրողութիւնն այն է, որ վերջ ի վերջոյ այդ օրերն ու փարիները իրենց աւարտին կը հասնին:

Ուրեմն այսպեղ խօսքը կը վերաբերի երկու իմաստով. Առաջին, եթէ երբեք իմաստութեամբ ապրինք մեր կեանքը, այսինքն՝ Աստուծոյ երկիւղովը, այսինքն՝ հեռու մնալու չարէն, չար մարդոցմէ, եւ խոհեմութեամբ ապրելու կեանքը, ահա այն արեւն մեր կեանքի օրերը երկար կ'ըլլան, երկար կ'ըլլան, ոչ թէ պարզապէս թիւի իմաստով, այլ այդ կեանքի օրերու լեցուն եւ իմաստուն ձեւով ապրելու իմաստով: Առաւել եւս, այս անգամ այդ կեանքը շարունակելու փարբեր կարգավիճակով, այն ինչ Պօղոս Առաքեալ պիտի ըսէ. «Ինծի համար մահ, կը նշանակէ Քրիստոսի հետ ըլլալ» Փիլիպ 1:21-22: Ուրեմն, մահը վերջակէտ մը չէ, այլ ուրիշ հանգրուան մըն է: Այս բոլորի անձին օգուտին համար է, եթէ իմաստուն ես, քեզի համար, եթէ ծաղրես քեզի համար, անոր պատիժը դուն պիտի կրես: Հեղաքրքրական է այն արտայայտութիւնը, երբ իմաստութեամբ չենք առաջնորդուիր, շար աւելի դիւրին կ'ըլլայ մեղքի մէջ իյնալը, որովհետեւ չարը միայն կրնայ մեզ խափել, մեզ փորձել, բայց չի կրնար մեզ բռնի փանիլ, որովհետեւ ունինք ազատ կամք այդ կամ ոչ ըսելու: Այնպէս ինչպէս Քրիստոսի փորձութիւնը, երբ փորձիչը մօտեցաւ, առաջարկութիւններ ըրաւ, այդ առաջարկութիւններուն դիմաց Քրիստոս ոչ ըսաւ: Նոյնն է նաեւ մեր պարագան: Եթէ երբեք Իմաստութեամբ, այսինքն՝ Քրիստոսով կ'առաջնորդուինք, մենք եւս Քրիստոսի նման կրնանք ոչ ըսելու չարին ներկայացուցած փորձութիւններուն դիմաց: Ահա այս իսկ է արդիւնքը, երբ իմաստուն եմ, ինծի համար իմաստուն եմ, իսկ երբ իմաստութիւնը կը ծաղրեմ, ես է որ անոր հետեւանքը պիտի կրեմ:

Ահա երբ իմաստութեամբ չեմ առաջնորդուիր, փորձութիւնը արդէն պատրաստ է փորձելու: 13-18 համարները կը ներկայացնեն այդ փորձութիւնը թէ ինչպիսի է:

Ո՛վ է փորձիչը: Այսպեղ կը ներկայացնէ որպէս «Անգգամ կին, անմիտ եւ բան չի գիտեր»: Հեղաքրքրական է որ այսպեղ կը ներկայացուի որպէս կին: Խորքին մէջ արտայայտութիւնը խորհրդանշական է, կին ըսելով կը հասկնայ Ֆիզիքական բաժինը մարդ արարածին: Ֆիզիքական բաժինը, որ իր ցանկութիւններով ու կիրքով կ'առաջնորդուի: Այն ինչ Պօղոս Առաքեալ կ'ըսէ. «Կընեմ այն ինչ որ ես չեմ ուզեր ընել»: Մարմին եւ հոգի մնայուն պայքարը մարդու մէջ: Գրիգոր Տաթեւացի գեղեցիկ բացատրութեամբ կը ներկայացնէ ըսելով. «Արքայական հոգի, ծառայական մարմին: Իշխանական մարմին ստրկական հոգի»:

Ո՛վ է փորձուողը: Այն անցորդը, որ իր ճամբան շիտակ գացողն է, բայց խորքին մէջ այդպիսին չէ, այլ իր ականջ փութ է այն հրաւերին որ զինք կը հրապուրէ: Հեղաքրքրականօրէն փորձիչը կ'օգտագործէ նոյն բառերը, այն ինչ որ իմաստունը կը գործածէր: «Ով որ պարզամիտ է, թող հոս գայ», 4 եւ 16 համարներ: Քրիստոսի փորձութեան ժամանակ ալ Չարը օգտագործեց Սաղմոսի հատուածներ:

Ինչո՞վ կը փորձէ: Գողցուած ջուրեր եւ գաղտնի կերուած հաց: Մինչ Իմաստունը կը հրաւիրէ հացի ու գինի, մորթուած գուարակի: Փորձիչին հրամցուցածը քաղցի ու ծարաւի համար է, այդ ալ գաղտնի ու գողցուած: Մինչ Իմաստունին հրամցուցածը ուրախութեան համար է: Փորձիչին հրամցուցածը արդէն մահ ճաշակել կու տայ, մինչ Իմաստունին հրամցուցածը կեանք եւ ուրախութիւն: Ուստի ընտրենք Իմաստունին ճամբան, ճաշակենք Իմաստունին հրամցուցածը, որպէսզի կեանք ունենանք: